

STWORZENIE

SOBOTA (PO POŁUDNIU) — 26 marca

STUDIUM BIEŻĄCEGO TYGODNIA: Ps 100,1-3; Rdz 1,1-2,25; Wj 20,8-11; 40,33; Mt 25,14-30; 19,7-9.

TEKST PAMIĘCIOWY: „Na początku stworzył Bóg niebo i ziemię” (Rdz 1,1).

Księga Rodzaju, a zatem cała *Biblia*, zaczyna się od opisu stworzenia świata przez Boga. Ten fakt jest bardzo ważny, bo oznacza, że nasze stworzenie wyznacza początek historii ludzkości i historii biblijnej. Ta prawda wskazuje także na to, że opis stworzenia w *Księdze Rodzaju* ma taką samą historyczną wiarygodność, jak i inne wydarzenia w biblijnej historii ludzkości.

Wersety dotyczące stworzenia w 1. i 2. rozdziale *Księgi Rodzaju* zawierają lekcje o Bogu i ludzkości. Studiując je w tym tygodniu, zrozumiemy lepiej głębię znaczenia siódmego dnia tygodnia — soboty. Przyjrzymy się stworzeniu ludzi na obraz Boga, ale i jednocześnie z prochu ziemi. Będziemy zaintrygowani celem, jakiemu miało służyć drzewo poznania dobra i zła oraz jego powiązanie z drzewem życia.

Najważniejsza lekcja płynąca z biblijnej historii początków jest lekcją łaski. Nasze istnienie jest wyłącznie dziełem łaski. Bóg stworzył niebo i ziemię, gdy ludzie jeszcze nie istnieli. Podobnie jak to jest z naszym stworzeniem, także i nasze odkupienie jest darem Boga. Jakże wymowne jest to, że oba te pojęcia — stworzenie i odkupienie — są zawarte w przykazaniu nakazującym świętowanie siódmego dnia tygodnia, soboty.

Przeczytaj Ps 100,1-3. Jaka jest reakcja ludzi na to, że Bóg jest Stwórcą? Dlaczego jest właśnie taka?

W hebrajskim tekście 1. rozdziału *Księgi Rodzaju* pierwsze przesłanie opisu stworzenia brzmi: *Bóg...* Słyszymy i czujemy to nawet w polskim przekładzie: *Na początku... Bóg...* (zob. Rdz 1,1). W pierwszym wersecie (zob. Rdz 1,1) słowo Bóg znajduje się w środku zdania i jest silnie akcentowane w hebrajskiej tradycji śpiewu liturgicznego w celu podkreślenia znaczenia Boga. Tak więc opis stworzenia zaczyna się od wypuklenia roli Boga, Autora Stworzenia.

Księga Rodzaju zaczyna się właściwie od dwóch różnych przedstawień Boga. Pierwszy opis stworzenia (zob. Rdz 1,1-2,4) przedstawia Boga jako nieskończenie oddalonego od ludzi i znajdującego się poza zasięgiem naszego doświadczenia, którego imię Elohim mówi o Jego najwyższej władzy. Imię Elohim oznacza wysoką pozycję i siłę, a użycie w tym hebrajskim słowie liczby mnogiej wyraża majestat i znajdowanie się poza zasięgiem poznawalnego świata.

Drugi opis stworzenia (zob. Rdz 2,4-25) przedstawia Boga jako bliskiego i osobowego Jahwe, którego imię, jak sądzi wielu biblistów, wyraża bliskość w więzi. Tak więc cały opis stworzenia jest mocnym wezwaniem do oddawania czci Bogu. Po pierwsze mamy sobie uświadomić nieskończoną wielkość i moc Boga oraz naszą zależność od Niego, jako że On nas stworzył, „a nie my samych siebie” (Ps 100,3 BG). Dlatego wiele psalmów łączy oddawanie czci Bogu z faktem, iż On jest Stwórcą (zob. Ps 95,1-6; 139,13-14; por. Ap 14,7).

Ten podwójny obraz Boga, który jest majestatyczny i potężny, a jednocześnie bliski, miłujący i mający więź z nami, sugeruje wyraźnie, jak powinniśmy zwracać się do Boga podczas nabożeństwa. Podziw i szacunek idą w parze z radością i pewnością dostępności Boga oraz Jego przebaczenia i Jego miłości (zob. Ps 2,11). Także kolejność dwóch przedstawień Boga w *Księdze Rodzaju* jest istotna — doświadczenie przystępności i bliskości Boga następuje po doświadczeniu Jego wyniosłości. Jedynie gdy uświadomimy sobie, jak wielki jest Bóg, wtedy możemy docenić Jego łaskę i ze drżeniem cieszyć się Jego wspaniałą obecnością i miłością.

Pomyśl o ogromnej mocy Boga, który podtrzymuje wszechświat, a jednak jest tak blisko każdego z nas. Dlaczego ta prawda o Bogu jest tak zdumiewająca?

Przeczytaj Rdz 1,4.10.12.18.21.25.31. Jakie znaczenie w pierwszym opisie stworzenia ma zwrot: *to było dobre*? Jaka prawda jest wskazana w końcówce pierwszego opisu stworzenia (zob. Rdz 2,1-3)?

Na każdym etapie opisu stworzenia Bóg ocenia swoje dzieło jako *dobre* (hebr. *tow*). Powszechnie rozumie się, że przymiotnik ten oznacza, iż Boże dzieło stworzenia było udane, a Boże spostrzeżenie: *to było dobre*, oznacza, że *to działało*. Światło oświeślało (zob. Rdz 1,4), rośliny wydawały nasienie (zob. Rdz 1,12) i tak dalej.

Jednak słowo *tow* jest także użyte w *Biblii* dla wyrażenia estetycznej oceny czegoś pięknego (zob. Rdz 24,16). Oznacza także przeciwieństwo zła (zob. Rdz 2,9) kojarzonego ze śmiercią (zob. Rdz 2,17).

Wyrażenie *to było dobre*, oznacza, że stworzenie działało właściwie, było piękne i doskonałe oraz nie było w nim żadnego zła. Tamten świat nie był podobny do naszego świata skażonego przez grzech i śmierć, co potwierdza wprowadzenie do drugiego opisu stworzenia (zob. Rdz 2,5).

Taki opis stworzenia jest radykalnie przeciwny teorii ewolucji, która dogmatycznie zakłada, że świat sam się ukształtował stopniowo w wyniku szeregu przypadkowych zdarzeń, poczynszy od stanu dezorganizacji ku coraz wyższej organizacji.

W przeciwieństwie do tego Mojżesz stwierdza, że Bóg celowo i w krótkim czasie stworzył świat (zob. Rdz 1,1). W tym dziele nie było nic przypadkowego i niedookreślonego. Świat nie powstał samoczynnie, ale w wyniku działania woli i słowa Boga (zob. Rdz 1,3). Hebrajski czasownik *bara* (*stworzyć*), który w 1. rozdziale *Księgi Rodzaju* mówi o tym, że Bóg *stworzył* niebo i ziemię, występuje jedynie w połączeniu z Bogiem jako podmiotem i oznacza natychmiastowe stwarzanie: *Bóg rzekł i stało się*.

Opis stworzenia informuje nas o tym, że *wszystko* zostało stworzone wtedy (zob. Rdz 1,31) i według samego Stwórcy wszystko to było „bardzo dobre” (Rdz 1,31). W Rdz 1,1 czytamy, czym było to dzieło — stworzeniem nieba i ziemi — a z Rdz 2,1 dowiadujemy się, że dzieło to zostało dokończone. Wszystko podczas stwarzania, łącznie z ustanowieniem soboty, zostało dokonane w ciągu siedmiu dni.

Dlaczego pogląd o miliardach lat ewolucji zupełnie podważa opis stworzenia w *Księdze Rodzaju*? Dlaczego te dwa poglądy są nie do pogodzenia ze sobą?

Przeczytaj Rdz 2,2-3 i Wj 20,8-11. W jaki sposób sobota wiąże się ze stworzeniem? Jak to powiązanie wpływa na nasze świętowanie soboty?

Ponieważ Bóg *ukończył* swoje dzieło stworzenia, ustanowił sobotę. Tak więc siódmy dzień tygodnia, sobota, jest wyrazem naszej wiary w to, że Bóg *ukończył* swoje dzieło i uznał je za *bardzo dobre*. Świętowanie soboty jest przyłączeniem się do Boga w uznaniu wartości i piękna Jego stworzenia.

Możemy odpocząć po swojej pracy, jak Bóg odpoczął po swojej. Świętowanie soboty oznacza uznanie dla Bożego *bardzo dobrego* stworzenia, w tym nas samych jako fizycznych istot. W przeciwieństwie do pewnych dawnych i współczesnych poglądów nic w *Piśmie Świętym* nie wskazuje na to, by ciało było czymś złym samo w sobie. Ten pogański pogląd jest daleki od biblijnej wizji człowieka. Ci, którzy świętują sobotę, są wdzięczni Bogu za Jego stworzenie, do którego się zaliczają. Dlatego mogą doceniać Boże stworzenie i troszczyć się o nie.

Sobota, która wyznacza pierwszy *koniec* w historii ludzkości, jest także znakiem nadziei dla cierpiącej ludzkości i umęczonego świata. Ciekawe, że wyrażenie *dokonać dzieła/dokończyć robotę* pojawia się także w związku z zakończeniem budowy świątyni na pustyni (zob. Wj 40,33) i ponownie po wzniesieniu świątyni Salomona (zob. 1 Krl 7,40.51) — przybytków, które miały służyć nauczaniu ewangelii zbawienia.

Po upadku naszych prarodziców sobota kończąca tydzień wskazuje na cud zbawienia, który może nastąpić wyłącznie jako cud nowego stworzenia (zob. Iz 65,17; Ap 21,1). Sobota jest znakiem powtarzającym się w każdym tygodniu, że cierpienia i próby tego świata kiedyś się skończą.

Dlatego Jezus wybrał sobotę jako najbardziej stosowny dzień uzdrawiania chorych (zob. Łk 13,13-16). Wbrew tradycji pielęgnowanej przez żydowskich przywódców Jezus przez uzdrowienia w sobotę wskazywał ludziom w swoich czasach i nam, że przyjdzie taki czas, gdy ból, cierpienie i śmierć się skończą, a zbawienie zostanie dopełnione. Tak więc każda sobota wskazuje nam nadzieję odkupienia.

W jaki sposób, odpoczywając w sobotę, doświadczamy odpoczynku zbawienia w Jezusie już teraz, oczekując na jego pełnię po stworzeniu nowego nieba i nowej ziemi?

Stworzenie ludzi było ostatnim dokonaniem Boga w dziele stworzenia świata, jak wynika z opisu stworzenia w *Księdze Rodzaju*. Ludzie są zwieńczeniem całego ziemskiego stworzenia — celem, dla którego nasz świat został stworzony.

Przeczytaj Rdz 1,26-29; 2,7. Jakie jest powiązanie między tymi dwiema wersjami opisu stworzenia ludzkości?

To, że Bóg stworzył ludzi na swój obraz, jest jednym z najśmielszych stwierdzeń *Biblii*. Jedyne ludzie zostali stworzeni na obraz Boga. Choć „uczynił Bóg dzikie zwierzęta według rodzajów ich” (Rdz 1,25), to jednak „stworzył Bóg człowieka na obraz *swój*” (Rdz 1,27). Często interpretowano te słowa jako odnoszące się jedynie do duchowej natury ludzi, oznaczające, że *obraz Boga* to jedynie administracyjna/zarządcza funkcja polegająca na reprezentowaniu Boga albo duchowa funkcja umożliwiająca ludziom więź z Bogiem i ze sobą nawzajem.

Choć to zrozumienie jest poprawne, to jednak nie uwzględni ważnego fizycznego elementu stworzenia. Oba wymiary zostały uwzględnione w dwóch słowach — *obraz* oraz *podobieństwo* — użytych w opisie stworzenia w Rdz 1,26. Podczas gdy hebrajskie słowo *celem* (*obraz*) odnosi się do konkretnego kształtu fizycznego ciała, to hebrajskie słowo *demut* (*podobieństwo*) odnosi się do abstrakcyjnych cech podobnych do cech Boga.

Tak więc hebrajska wzmianka o *obrazie Boga* powinna być rozumiana w całościowym sensie biblijnego poglądu na naturę człowieka. Tekst biblijny potwierdza, że ludzie (mężczyźni i kobiety) zostali stworzeni na fizyczny obraz Boga i Jego duchowe podobieństwo. Ellen G. White wyraziła to dobitnie: „Gdy Adam został stworzony przez Boga, fizyczne, umysłowe i duchowe cechy upodabniały go do Stwórcy”⁴.

To całościowe zrozumienie obrazu Boga, obejmujące także fizyczne podobieństwo, zostało potwierdzone w drugim opisie stworzenia, według którego „stał się człowiek istotą żywą” (Rdz 2,7), po hebrajsku *nefesz chaja*, czyli dosłownie „duszą żyjącą” (DBG), w wyniku dwóch Bożych działań — Bóg *uksztaltował* człowieka i *tchnął* w niego życie. Zwróć uwagę, że *tchnienie/dech* często odnosi się do wymiaru duchowego, ale jest także ściśle związane z biologiczną zdolnością oddychania, funkcją fizycznego człowieka *uksztaltowanego z prochu ziemi*. *Dech życia* jest zarówno tchnieniem (duchowym), jak i życiem (fizycznym).

Potem Bóg dokonał trzeciego aktu, stwarzając kobietę z fragmentu ciała mężczyzny (zob. Rdz 2,21-22), aby podkreślić, że jej natura jest identyczna z naturą mężczyzny.

⁴ Ellen G. White, *Wychowanie*, Warszawa 1992, s. 10.

Gdy Bóg stworzył pierwszego człowieka — mężczyznę, dał mu trzy dary: ogród Eden (zob. Rdz 2,8), pokarm (zob. Rdz 2,16) i kobiety (zob. Rdz 2,22).

Przeczytaj Rdz 2,15-17. Jaki są obowiązki człowieka wobec stworzenia i wobec Boga? Jak te dwa obowiązki wiążą się ze sobą nawzajem?

Pierwszy obowiązek człowieka dotyczy świata przyrody, w którym Bóg go umieścił, „aby go uprawiał i strzegł” (Rdz 2,15). Hebrajski czasownik *awad* (*uprawiać*) odnosi się do pracy. Nie wystarczy przyjąć dar. Musimy pracować nad nim i czynić go owocnym. Jezus powtórzył tę lekcję w swojej przypowieści o talentach (zob. Mt 25,14-30). Hebrajski czasownik *szamar* (*strzec*) wskazuje natomiast na odpowiedzialność za zachowanie tego, co zostało nam dane.

Drugi obowiązek dotyczy pokarmu. Musimy pamiętać, że to Bóg dał ludziom pokarm (zob. Rdz 1,29). Bóg także powiedział Adamowi:

— „Z każdego drzewa tego ogrodu możesz jeść” (Rdz 2,16).

Ludzie nie stworzyli drzew ani owoców. Były one darem łaski Bożej. Ale wiązało się z tym także przykazanie. Ludzie mieli korzystać z owoców wszystkich drzew, ale w ramach tej łaski Bóg ustanowił pewne ograniczenie. Nie wolno im było spożywać owoców jednego drzewa. Gdyby złamali ten zakaz, musieliby umrzeć. Ta zasada obowiązywała w Edenie i pod wieloma względami obowiązuje także dzisiaj.

Trzeci obowiązek dotyczył kobiety, trzeciego daru Boga:

— „Opuści mąż ojca swego i matkę swoją i złączy się z żoną swoją, i staną się jednym ciałem” (Rdz 2,24).

To niezwykle stwierdzenie jest mocnym wyrażeniem wskazującym obowiązek człowieka wobec przymierza małżeńskiego i celu, jakim jest bycie *jednym ciałem*, czyli jednością (por. Mt 19,7-9).

A dlaczego to akurat mężczyzna ma opuścić rodziców, a kobieta nie? Otóż generalnie przykazania Boże w *Biblii* podawane są w rodzaju męskim, a odnoszą się również do kobiet. Stąd i to przykazanie odnosi się także do kobiety. Tak czy inaczej, więź małżeńska, choć jest darem Bożym, wiąże się z odpowiedzialnością ludzi za przyjęty dar — odpowiedzialnością spoczywającą zarówno na mężczyźnie, jak i kobiecie, za wierne wypełnianie swoich obowiązków.

Pomyśl o wszystkim, co otrzymałeś od Boga. Jaka jest twoja odpowiedzialność za to, co otrzymałeś?

DO DALSZEGO STUDIUM

„Ponieważ księga przyrody, jak i księga Słowa Bożego posiadają znamiona tego samego Mistrza, pozostają w stosunku do siebie w najlepszej harmonii. Księgi te mówią o tych samych prawdach, choć przemawiają innym językiem i działają odmiennymi metodami. Wiedza i odkrycia — coraz to nowe cuda, dobrze zrozumiane, nie przynoszą nic, co by stało w sprzeczności z Bożym objawieniem. Są to jedynie coraz to nowsze odkrycia dzieł Bożych. Księga przyrody i spisane Słowo objaśniają się wzajemnie. Zapoznają nas z Panem, ucząc praw, przez które On działa.

Fałszywe wnioski wyciągnięte z obserwacji przyrody doprowadziły do konfliktu między nauką a Bożym objawieniem. By tę dysharmonię i te rozbieżności usunąć, podjęto się fałszywej interpretacji *Pisma Świętego* w celu podważenia mocy Słowa Bożego. Poglądy geologów zaprzeczają Mojżeszowej interpretacji stworzenia świata. Według ich twierdzeń miliony lat złożyły się na ewolucję, która wyprowadziła świat z chaosu. Aby pogodzić słowa Mojżeszowe z nauką, uznano, iż dni stworzenia były to nieskończenie długie okresy dochodzące do milionów lat, że inaczej wówczas interpretowano pojęcie czasu.

Powyższa interpretacja nie jest uzasadniona. Słowa *Biblii* zgadzają się ze sobą i pozostają w pełnej harmonii z objawionymi przez przyrodę prawami”⁵.

PYTANIA DO DYSKUSJI

1. Jak na jakość wiary wpływa przekonanie, że biblijny opis stworzenia jest jedynie mitem wymyślonym w celu przekazania duchowych lekcji, ale niemającym związku z historyczną rzeczywistością? Jakie wskazówki w tekście biblijnym sugerują to, że Mojżesz traktował opis stworzenia jako tak samo historyczny, jak i reszta *Księgi Rodzaju*? Jak Jezus potwierdził historyczność wydarzeń opisanych w tej księdze?

2. Czego opis stworzenia w *Księdze Rodzaju* uczy nas o znaczeniu zarządzania ziemią? Jak możemy być dobrymi zarządcami naszej planety, a jednocześnie unikać oddawania czci stworzeniu zamiast Stwórcy, co jest realną pokusą? (Zob. Rz 1,25).

3. Jak wspaniałość, piękno i majestat *bardzo dobrego* pierwotnego Bożego stworzenia wciąż przejawiają się w przyrodzie mimo tysięcy lat spustoszenia spowodowanego przez grzech, mówiąc nam w wyrazisty sposób o dobroci i potędze Boga?

⁵ Ellen G. White, *Wychowanie*, Warszawa 1992, s. 90. Przeczytaj także początek rozdziału *Wiedza i Biblia*, w: *tamże*, s. 90-91; drugą połowę rozdziału *Stworzenie*, w: *taż*, *Historia zbawienia*, Warszawa 2007, s. 13-14.